

„Nasz region przekracza granice“

EURES – TriRegio

**Syntetycznie o rynku pracy i nauce zawodu
na pograniczu polsko-czesko-niemieckim**

Bundesagentur für Arbeit
Regionaldirektion Sachsen

dwup.pl

Úřad práce ČR

Wykluczenie odpowiedzialności

Niniejsza broszura zawiera ogólne informacje służące orientacji. Autorzy nie ponoszą odpowiedzialności za poprawność wszystkich danych. Dane te nie mogą być podstawą roszczeń prawnych.

Stan informacji: sierpień 2020 r.

Uwaga

Ze względu na czytelność i zrozumiałość w nazewnictwie osób zastosowano tylko formę męską. Nazewnictwo to jednoznacznie obejmuje swym znaczeniem również kobiety.

Impressum

Wydawca:

- Bundesagentur für Arbeit, Regionaldirektion Sachsen, Glockenstraße 1, 09130 Chemnitz
E-Mail: Sachsen.AMB@arbeitsagentur.de, Sachsen.ZLP@arbeitsagentur.de
- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, ul. Ogrodowa 5b, 58-306 Wałbrzych
E-Mail: walbrzych.dwup@dwup.pl
- Urząd Statystyczny we Wrocławiu, ul. Oławska 31, 50-950 Wrocław
E-Mail: sekretariatwro@stat.gov.pl
- Úřad práce České republiky
 - o Krajská pobočka v Ústí nad Labem, Dvořákova 1609/18, 400 21 Ústí nad Labem
E-Mail: podatelna.ul@uradprace.cz
 - o Krajská pobočka v Liberci, Dr. Milady Horákové 580/7, 460 01 Liberec 1
E-Mail: podatelna.lb@uradprace.cz
 - o Krajská pobočka v Karlových Varech, Závodní 385/98, 360 01 Karlovy Vary 1
E-Mail: podatelna.kv@uradprace.cz
 - o Krajská pobočka v Hradci Králové, Wonkova 1142/1, 500 02 Hradec Králové 2
E-Mail: podatelna.hk@uradprace.cz
- Český statistický úřad
 - o Krajská správa v Ústí nad Labem, Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem
E-Mail: infoservisul@czso.cz

Žródła danych:

- Statystyka Federalnej Agencji Pracy
- Krajowy Urząd Statystyczny Saksonii
- Urząd Statystyczny we Wrocławiu
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we Wrocławiu
- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
- Urząd Pracy Republiki Czeskiej
- Czeski Urząd Statystyczny
- Czeski Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Czeskie urzędy krajowe

Tłumacze: Michał Scheuer, Robert Slováček

Niniejsza publikacja została dofinansowana ze środków Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych „EaSI” (2014-2020). Dalsze informacje znajdziesz pod adresem:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=de>. Informacje zawarte w niniejszej publikacji niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Komisji Europejskiej.

Wstęp

„Nasz region przekracza granice“

Nasza Europa to Europa otwartych granic. To jest i pozostanie dla nas oczywistością. Wiąże się z tym nieograniczona swoboda przepływu pracowników, jakże korzystna dla naszego wspólnego pogranicza.

Jednak rozwój sytuacji wskutek pandemii Covid-19 uwidocznił nam również nowe granice i postawił przed nami bezprecedensowe wyzwania. Jednocześnie wirus uświadomił, jak istotne jest, zwłaszcza w kryzysowych sytuacjach, pozostawanie w kontakcie i ponoszenie odpowiedzialności za dobro wspólnoty i każdego człowieka.

Jesteśmy jeszcze oddaleni od normalności. Nikt nie jest w stanie przewidzieć, jak w dłuższej perspektywie czasowej będzie się rozwijał wspólny rynek pracy i nauki zawodu.

Niemniej jednak wraz z trzecim wydaniem broszury „Nasz region przekracza granice“ pragniemy wysłać sygnał, symbol solidarności, deklarację urzędów statystycznych i publicznych służb zatrudnienia EURES TriRegio o kontynuacji konstruktywnej i partnerskiej współpracy transgranicznej, również w przyszłości, sygnał do Państwa by patrzeć w przyszłość i nadal realizować wspólną wizję zrastającego się europejskiego regionu bez granic.

Klaus-Peter Hansen
Prezes Zarządu
Saksońska Dyrekcja Regionalna
Federalna Agencja Pracy

Marcin Szewczak
Dyrektor
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

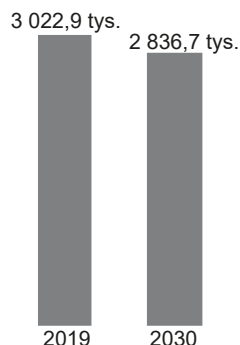
Radim Gabriel
Dyrektor
Urząd Pracy Republiki Czeskiej
oddział wojewódzki w Usti nad Łabą

Pogranicze niemieckie

Ludność, zatrudnienie

Prognoza ludności

w okręgach Drezno i Chemnitz
Prognoza (2019 do 2030 r.) dla Saksonii, powiatów i miast

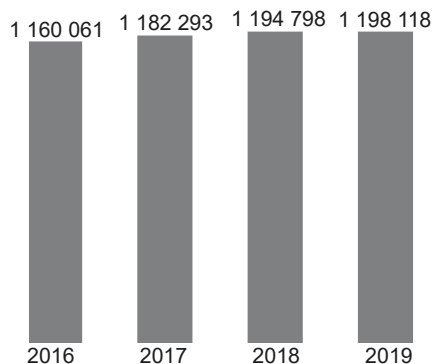
-6,2 %
tj. spadek liczby ludności
o 186 tys.
osób

Aktualnie liczba mieszkańców w regionach Chemnitz i Drezno wynosi 3,02 mln osób. Do roku 2030 zaludnienie spadnie o ok. 186 tys. osób.

Od 2016 r. do 2019 r. liczba zatrudnionych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu wzrosła o 38 tys. osób do 1,2 mln. Rozwój demograficzny przekłada się także na strukturę wiekową. W nadchodzących 15 latach co trzecia osoba opuści rynek pracy ze względu na wiek emerytalny. Zapewnienie wykwalifikowanych kadr będzie w przyszłości nadal zyskiwać na znaczeniu.

Zatrudnieni podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu

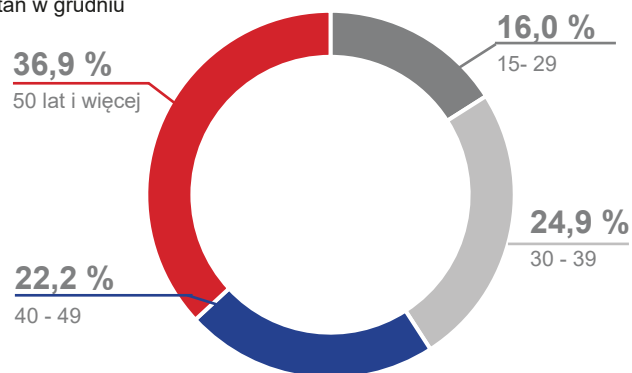
w okręgach Chemnitz i Drezno - miejsce wykonywania pracy
Stan w dniu 31 grudnia

+0,3 %
tj. w 2019 r.
o 3 320
więcej zatrudnionych
niż w 2018 r.

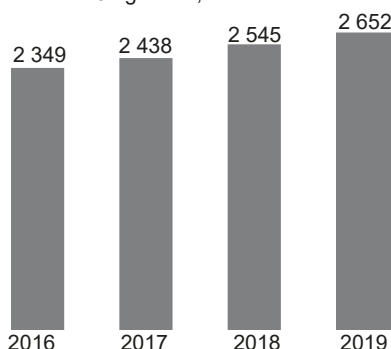
Struktura wiekowa zatrudnionych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu w 2019 r.

w okręgach Chemnitz i Drezno - miejsce wykonywania pracy
Stan w grudniu

Mediana miesięcznego wynagrodzenia brutto zatrudnionych podlegających ubezpieczeniu społecznemu

w okręgach Chemnitz i Drezno - miejsce wykonywania pracy
Stan w dniu 31 grudnia; w euro

+4,2 %
tj. w 2019 r.
o 108
euro więcej niż
w 2018 r.

Sekcje gospodarki o największej dynamice zatrudnienia w 2019 r.

w okręgach Chemnitz i Drezno - miejsce wykonywania pracy
Stan w dniu 31 grudnia; w porównaniu z poprzednim rokiem

Informacja i komunikacja
27 063 zatrudnionych, przyrost
w porównaniu z 2018 r.
o 1 255 osób (4,9%)

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
193 234 zatrudnionych, przyrost
w porównaniu z 2018 r.
o 4 974 osób (2,6%)

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
61 382 zatrudnionych, przyrost
w porównaniu z 2018 r.
o 1 392 osób (2,3%)

Transport i gospodarka magazynowa
58 837 zatrudnionych, przyrost
w porównaniu z 2018 r.
o 965 osób (1,7%)

Administracja publiczna i obrona narodowa
76 145 zatrudnionych, przyrost
w porównaniu z 2018 r.
o 762 osób (1,0%)

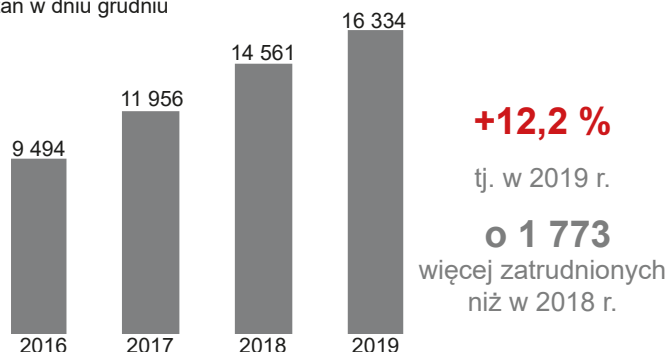
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli
143 064 zatrudnionych, przyrost
w porównaniu z 2018 r.
o 837 osób (0,6%)

Pozytywna dynamika zatrudnienia przekłada się na wzrost wynagrodzenia brutto z tytułu pracy. Od 2016 do 2019 r. wzrosła mediana wynagrodzenia brutto za pracę o 304 euro (+12,9%). Dziedziny gospodarki z największym przyrostem zatrudnionych w liczbach bezwzględnych to służba zdrowia i opieka społeczna oraz działalność zawodowa, naukowa i techniczna.

Strumienie mobilności w regionie przygranicznym

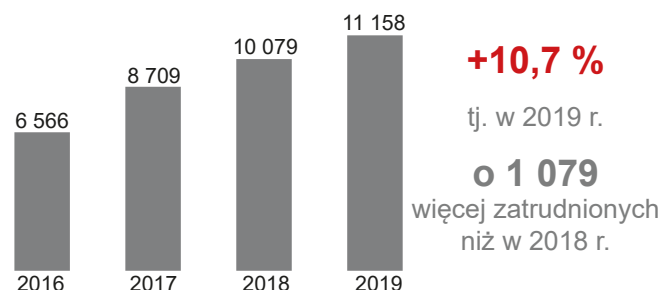
Polacy pracujący (podlegający ubezpieczeniu społecznemu)

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w dniu grudnia

Czesi pracujący (podlegający ubezpieczeniu społecznemu)

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w dniu grudnia

Polacy pracujący (podlegający ubezpieczeniu społecznemu) według wybranych sekcji gospodarki

w okręgach Chemnitz i Drezno - miejsce wykonywania pracy
Stan w grudniu

TOP 6	2019	Zmiana w % w stosunku do roku poprzedniego
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4 278	+ 3,4
Przetwórstwo przemysłowe	4 128	+ 21,7
Transport i gospodarka magazynowa	3 318	+ 21,9
Budownictwo	1 390	+ 7,6
Handel Hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli	778	+ 16,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	621	+ 8,4

Czesi pracujący (podlegający ubezpieczeniu społecznemu) według wybranych sekcji gospodarki

w okręgach Chemnitz i Drezno - miejsce wykonywania pracy
Stan w grudniu

TOP 6	2019	Zmiana w % w stosunku do roku poprzedniego
Przetwórstwo przemysłowe	2 463	+ 2,1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 456	+ 34,4
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 253	+ 25,4
Transport i gospodarka magazynowa	1 227	+ 12,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	852	+ 7,6
Handel Hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli	438	+ 10,3

W UE obowiązuje prawo swobodnego przepływu pracowników. Umożliwia ono obywatelom podejmowanie pracy w każdym z krajów UE. Dzięki temu również w obrębie EURES TriRegio może rozwijać się wspólny rynek pracy i dochodzić do zrównania podaży siły roboczej i popytu na nią.

W grudniu 2019 r. co trzeci zagraniczny pracownik w Saksonii pochodził z Polski lub Czech. Dzięki temu stali się oni ważnymi partnerami na rynku pracy. W ujęciu regionalnym Polacy i Czesi pracowali głównie w powiatach położonych blisko swojego miejsca zamieszkania w kraju. Wraz z ogólnym wzrostem zatrudnienia wzrosła również liczba polskich i czeskich pracowników w regionie. Od 2016 r. do 2019 r. ich liczba wzrosła do około 16,3 tys. Polaków i 11,2 tys. Czechów.

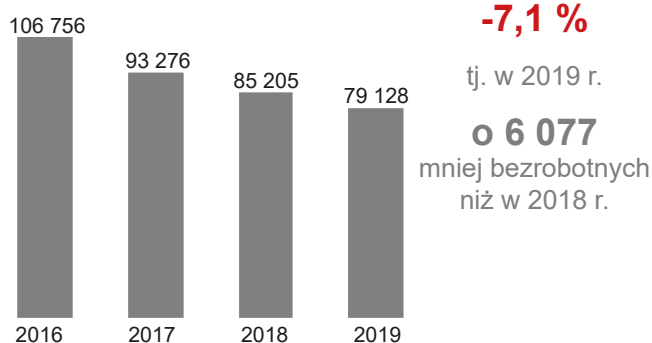
Pod względem gałęzi gospodarki co drugi Czech i Polak pracował w „usługach administrowania i działalności wspierającej” lub w przetwórstwie przemysłowym.

Miejsca pracy

Wraz z pozytywną sytuacją na rynku pracy i nieprzerwanie wysokim popytem na pracowników do 2019 r. spadała liczba bezrobotnych do najniższego stanu od 1991 r. W grudniu 2019 r. w regionach Drezno i Chemnitz bezrobotnych było 79,1 tys. osób. Zmiany demograficzne i rozwój koniunktury prowadziły w Saksonii w 2019 r. do pierwszych niedoborów zasobów pracy. W zawodach pielęgniarstwie/opiekuńczych oraz informatycznych i niektórych zawodach rzemieślniczo-technicznych nie udaje się pokryć zapotrzebowania. Pandemia koronawirusa odczuwalna była również na saksońskim rynku pracy. W sumie w Saksonii zanotowano wskutek pandemii wzrost o 29,0 tys. Bezrobotnych. W fazie szczytowej mniej więcej co szósty zatrudniony i co czwarty zakład korzystał z postojowego (Kurzarbeit) dla zabezpieczenia miejsc pracy.

Bezrobotni

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w grudniu

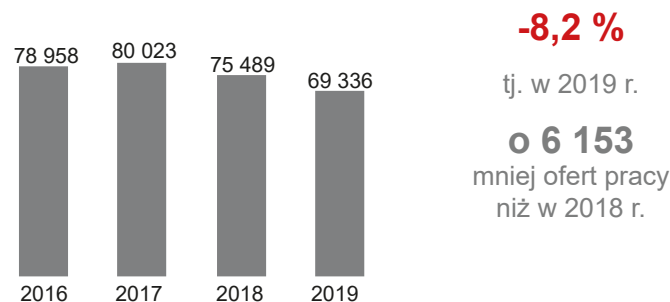
Zawody deficytowe w 2020 r.

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w czerwcu

Kategoria	Zawód	oferty pracy
Pomocnik	Opieka geriatryczna	339
	Gospodarka magazynowa	278
	Sprzątanie	268
	Operator dźwigu, operator urządzeń	
	Podnoszących	244
Fachowiec	Sprzedaż (bez specjalizacji produkt.)	678
	Opieka geriatryczna	626
	Kierowca zawodowy(ciężarówek)	434
	Pracownicy biurowi, sekretariatu	390
	Opieka nad dziećmi, wychowanie	388
	Elektryka budowlana	362
	Gospodarka magazynowa	360
	Kucharze	348
	Personel pielęgniarstwie	340
	Technika pojazdów mechanicznych	339
	Operator maszyn, urządzeń	326
	Technik budowy maszyn	300
	Technika połączeń spawanych	296
	Sprzątanie budynków	263
	Ochrona obiektów, wartości pieniężnych i osób	245
	Mechatronika	243

Liczba ofert pracy

w okręgach Chemnitz i Drezno
sumy roczne

Stopa bezrobocia według powiatów

Stan w grudniu

Powiat	2018	2019	Powiat	2018	2019
Görlitz	8,1	7,4	Mittelsachsen	4,9	4,6
Bautzen	5,2	4,8	Erzgebirge	4,5	4,1
Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	4,7	4,2	Chemnitz	6,6	6,3
Dresden	5,6	5,3	Zwickau	4,6	4,2
Meißen	5,6	5,1	Vogtlandkreis	4,8	4,8

Bezrobotni według rodzajów działalności w 2020 r.

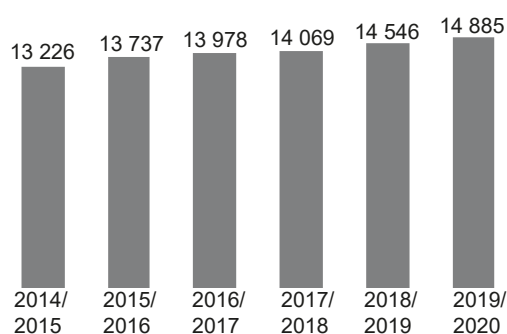
w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w czerwcu

Kategoria	Zawód	oferty pracy
Pomocnik	Sprzątanie	5 444
	Gospodarka magazynowa	4 948
	Sprzedaż (bez specjalizacji produktowej)	4 480
	Pracownicy biurowi, sekretariatu	4 103
	Kucharze	3 482
	Ogrodnictwo	2 688
	Ochrona obiektów, wartości pieniężnych i osób	2 611
	Prowadzenie gospodarstwa domowego	2 106
	Obróbka metalu	1 994
	Serwis gastronomiczny	1 316
	Opieka geriatryczna	1 228
Fachowiec	Obróbka i przetwórstwo drewna	1 138
	Roboty wykończeniowe i sucha zabudowa	1 070
	Technika budynków	4 185
	Pracownicy biurowi, sekretariatu	3 535
	Sprzedaż (bez specjalizacji produktowej)	2 143
Kierowca pojazdów w ruchu drogowym	2 057	
Opieka domowa i rodzinna	1 248	
Prowadzenie gospodarstwa domowego	1 162	
Monter maszyn, urządzeń	908	

Szkolnictwo zawodowe

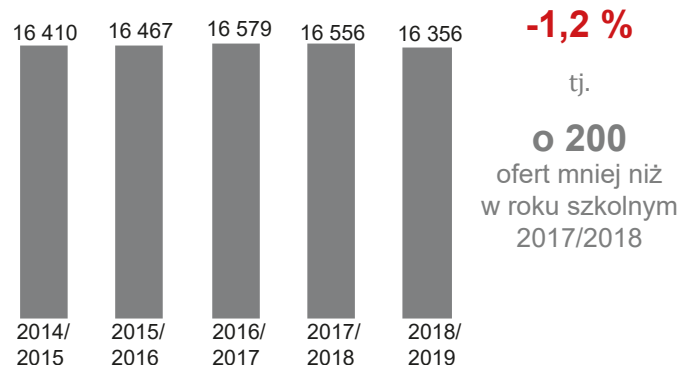
Uczniowie w 9. klasach

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan we wrześniu

Oferty nauki zawodu

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w dniu 30 września

Zawody z nadwyżką ofert nauki zawodu

w okręgach Chemnitz i Drezno

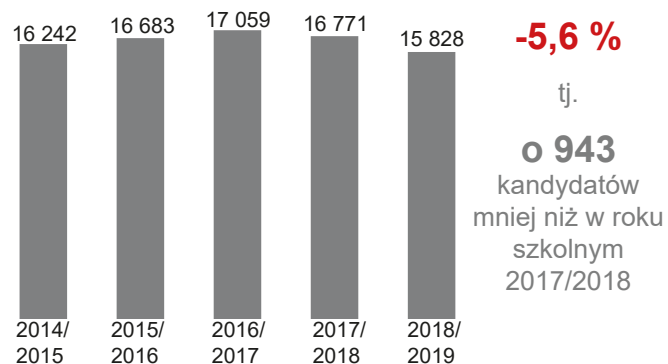
Rok sprawozdawczy 2018/2019 (Stan w dniu 30 września)

Nazwa zawodu	kandydaci, którzy nie znaleźli miejsca	nieobsadzone miejsca nauki zawodu
Specjalista w handlu detalicznym	35	58
Kucharz	10	54
Mechanik obróbki skrawaniem	3	54
Wykwalifikowany pracownik restauracji	6	48
Sprzedawca	68	43
Elektronik techniki energetycznej/budynków	3	43
Piekarz	4	34
Mechatronik	7	33
Operator maszyn i urządzeń	4	33
Sprzedawca wykwalifikowany - piekarnia	<3	33

W roku szkolnym 2018/19 w 9. klasie uczyło się 14 546 uczniów. Dominująca część z nich po ukończeniu 10-tej klasy rozpocznie naukę zawodu. We wrześniu 2019 r. na 15 828 zarejestrowanych kandydatów czekało 16 356 zgłoszonych miejsc nauki zawodu. Pod względem ilościowym podaż i popyt na praktyki były prawie wyrównane.

Kandydaci do nauki zawodu

w okręgach Chemnitz i Drezno
Stan w dniu 30 września

Zawody najczęściej wybierane przez uczniów

w okręgach Chemnitz i Drezno

Rok sprawozdawczy 2018/2019 (Stan w dniu 30 września)

Nazwa zawodu	Kandydaci	Zgłoszone miejsca nauki zawodu
Sprzedawca	1 331	616
Specjalista w handlu detalicznym	758	975
Mechatronik pojazdów - technika samochodowa	717	366
Specjalista ds. zarządzania biurem	631	540
Wykwalifikowany magazynier	484	215
Stolarz	329	109
Wykwalifikowany pracownik administracyjny - administracja samorządowa	327	165
Mechatronik	318	520
Kucharz	290	403
Pracownik administracyjny w zakładzie przemysłowym	289	341

Popyt absolwentów na naukę zawodu nie był w pełni zaspokojony oferowanymi miejscami. Także w kontekście terytorialnym kandydaci i miejsca nauki zawodu nie zawsze znajdowali się w tym samym miejscu. We wrześniu 2019 r. w wielu zawodach były jeszcze szanse dla kandydatów na znalezienie miejsca nauki zawodu.

Kształcenie dualne jest systemem kształcenia zawodowego. Kształcenie w systemie dualnym w Niemczech odbywa się w oparciu o umowę o naukę zawodu u pracodawcy. Podczas nauki zawodu równocześnie uczęszcza się do szkoły zawodowej. Dyplom ma status świadectwa państwowego. Długość nauki różni się w zależności od zawodu i wynosi między dwa a trzy i pół roku. W czasie nauki wypłacane jest wynagrodzenie z tytułu nauki zawodu, uzgodnione umownie. Z reguły określa się je również w układzie zbiorowym.

Obok zawodów nabywanych w ramach kształcenia dualnego istnieją zawody których nauka odbywa się wyłącznie w szkołach. W większości przypadków odbywa się kilka praktyk zawodowych. Długość kształcenia wynosi w zależności od zawodu od 1 do 3,5 roku i może różnić się w zależności kraju związkowego. Dalsze szczegółowe informacje dotyczące zawodów znaleźć można pod adresem planet-beruf.de oraz na platformie BERUFENET i KURSNET Federalnej Agencji Pracy.

Objaśnienia

Osoby pracujące to wszystkie osoby wykonujące pracę zarobkową lub też kilka prac zarobkowych, niezależnie od długości faktycznie wykonanego lub umownie zapisanego czasu pracy. Do przypisania do osób pracujących nieistotne jest, czy praca ta stanowi główne źródło utrzymania czy nie.

Do osób pracujących należą też żołnierze (łącznie z odbywającymi służbę wojskową i zastępczą).

Za **zatrudnionych podlegających obowiązkowemu** ubezpieczeniu społecznemu uważane są osoby spełniające następujące kryteria:

- 1) pracodawca dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego,
- 2) zatrudnienie podlega ubezpieczeniu w co najmniej jednym z dwóch zakresów ubezpieczenia społecznego (ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenie zdrowotne/ pielęgnacyjne, ubezpieczenie na wypadek bezrobocia),
- 3) mamy do czynienia z pracą najemną bądź pracą, która generalnie wykonywana jest za wynagrodzeniem (wyjątek stanowią przerwy, jak np. urlop rodzicielski).
- 4) pracę wykonuje się przez co najmniej godzinę tygodniowo.

Do zatrudnionych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu zalicza się również zatrudnionych w ramach nauki zawodu, zatrudnionych w warsztatach terapii zajęciowej i podobnych placówkach oraz zatrudnionych w ramach wolontariatu. Do zatrudnionych z obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym nie zalicza się w ramach statystyki zatrudnienia pracowników zarabiających poniżej limitu wynagrodzenia zwalniającego z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, za których opłaca się tylko zryczałtowane składki. W sprawie szczegółów patrz „Zatrudnieni w niewielkim wymiarze“.

Miesięczne wynagrodzenie brutto z tytułu pracy obejmuje wynagrodzenia zgłaszane do ubezpieczenia społecznego. Do wynagrodzenia brutto podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia społecznego zalicza się wszystkie bieżące i jednorazowe przychody zgodnie z § 14 SGB (Kodeks socjalny) IV. By uzyskać porównywalne dane, wartości dot. wynagrodzeń przelicza się do jednolitego okresu (miesiąca) i z reguły ogranicza się do podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego zatrudnionych na pełnym etacie w grupie bazowej. Jako przeciętna wykazana jest mediana (kwartyl 50%), ponieważ tworzenie średniej arytmetycznej nie ma sensu ze względu na specyfikę procedury zgłoszeniowej (górną granicą podstawy wymiaru składek). Wartość mediany należy interpretować tak, że połowa zatrudnionych uzyskuje niższe wynagrodzenie, a druga połowa wyższe.

Jako **sekcję gospodarki lub branżę** oznacza się zazwyczaj zbiór przedsiębiorstw bądź zakładów, które zbliżone są pod względem wykonywanej działalności gospodarczej, procesów produkcyjnych czy wytwarzanych produktów.

W przypadku **miejsc pracy** chodzi o stanowiska podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu lub stanowiska poniżej granicy zwalniającej z tego obowiązku („miniprace”) lub inne stanowiska (np. praktyki i staże) o przewidzianym okresie zatrudnienia powyżej siedmiu dni kalendarzowych, które zgłaszane są urzędom pracy i Jobcenter we wspólnych placówkach, ze zleceniem ich obsadzenia.

Bezrobotni to osoby, które

- 1) tymczasowo nie znajdują się w stosunku zatrudnienia lub posiadają zatrudnienie o wymiarze poniżej 15 godzin tygodniowo (brak zatrudnienia),
- 2) poszukują zatrudnienia podlegającego obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, obejmującego co najmniej 15 godzin tygodniowo (własne starania),
- 3) są do dyspozycji na pośrednictwo urzędu pracy lub Jobcenter, czyli mogą pracować, są zdolni i gotowi do pracy (dostępność),
- 4) mieszkają w Republice Federalnej Niemiec,
- 5) mają co najmniej 15 lat i nie osiągnęli jeszcze granicy wieku emerytalnego,
- 6) osobiście zarejestrowali się w urzędzie pracy lub Jobcenter jako bezrobotni.

Wobec wymagających pomocy w myśl Kodeksu Socjalnego (SGB) II, według § 53a ust. 1 SGB II stosuje się odpowiednio definicję bezrobotnych z § 16 SGB III.

Stopy bezrobocia wskazują względne niepełne wykorzystanie zasobów pracy, odnosząc (zarejestrowanych) bezrobotnych do osób czynnych zawodowo (osoby czynne zawodowo = pracujący + bezrobotni) w formie współczynnika. Wielkość mianownika nazywana jest wielkością odniesienia.

Objaśnienia

Do **kandydatów na miejsca nauki zawodu** zalicza się te zarejestrowane osoby, które w aktualnym roku sprawozdawczym szukają indywidualnego pośrednictwa na zakładowe lub pozazakładowe miejsce nauki zawodu w uznanych zawodach zgodnie z ustawą o kształceniu zawodowym (BBiG). Osoby te powinny posiadać odpowiednie kwalifikacje lub warunki do ich nabycia które. Zalicza się tu także kandydatów na miejsce nauki zawodu w zakładzie kształcenia zawodowego lub w innej placówce, która przeprowadza działania edukacyjne dla niepełnosprawnych.

Do kandydatów na miejsca nauki zawodu w aktualnym roku sprawozdawczym zalicza się poza tym osoby, które na koniec poprzedzającego roku sprawozdawczego nie miały miejsca nauki zawodu i w aktualnym roku sprawozdawczym nadal korzystają ze wsparcia przez Agencje Pracy/Jobcenter w poszukiwaniu miejsca nauki zawodu. Uwzględnia się również osoby, które w poprzedzającym roku sprawozdawczym poszukiwały i znalazły miejsce nauki zawodu podlegające pod BBiG na aktualny rok sprawozdawczy. Czyli w przypadku tych osób poszukiwanie miejsca nauki zawodu odbywało się w minionym roku, a pożądany początek kształcenia znajdował się jednak w bieżącym roku sprawozdawczym.

Zgłoszone miejsca nauki zawodu to wszystkie miejsca nauki zawodu do obsadzenia w bieżącym roku sprawozdawczym w uznanych zawodach, dla których udzielono zlecenia pośrednictwa i które zostały pozytywnie ocenione przez właściwą jednostkę zgodnie z Ustawą o kształceniu zawodowym. Należą do nich oferty miejsc na przygotowanie do podjęcia nauki zawodu.

Do miejsc nauki zawodu należą też:

- 1) miejsca nauki zawodu w placówkach pozazakładowych (BaE) lub w oparciu o programy specjalne. Liczone są w miesiącu sprawozdawczym, w którym kandydat został konkretnie skierowany na miejsce nauki zawodu
- 2) miejsca nauki zawodu w zakładach kształcenia zawodowego i w pozostałych placówkach prowadzących działania edukacyjne dla osób niepełnosprawnych.

Pozazakładowe miejsca nauki zawodu liczone są w miesiącu sprawozdawczym, w którym miejsce zostaje obsadzone.

Do miejsc nauki zawodu zalicza się w bieżącym roku sprawozdawczym również:

- 1) miejsca nauki zawodu nieobsadzone na koniec minionego roku sprawozdawczego, o ile nadal pożądane jest pośrednictwo oraz
- 2) miejsca, które już przed początkiem roku sprawozdawczego zostały zgłoszone na bieżący rok sprawozdawczy.

Do miejsc nauki zawodu nie zalicza się miejsc dla praktykantów, miejsc pracy w wolontariacie socjalnym i ekologicznym oraz miejsc nauki zawodu rejestrowanych w ramach ponadregionalnego pośrednictwa miejsc nauki zawodu.

Do publikacji statystyk z rynku nauki zawodu przyjmuje się tylko miejsca nauki zawodu w zakresie zakładowego lub pozazakładowego kształcenia zawodowego w uznanych zawodach zgodnie z BBiG/HwO lub kursy szkoleniowe dla osób niepełnosprawnych (kod „b” i „r”).

Obecnie nie dysponuje się jeszcze statystykami zgłoszonych miejsc nauki zawodu u akredytowanych podmiotów.

Pogranicze polskie

Ludność, pracujący

Prognoza ludności

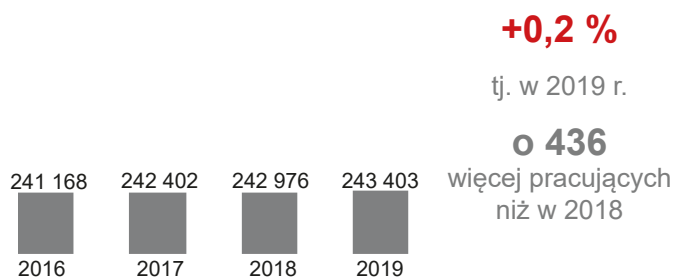
Prognoza ludności w polskiej części pogranicza

Pracujący w polskiej części pogranicza

Stan w dniu 31 grudnia

Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów

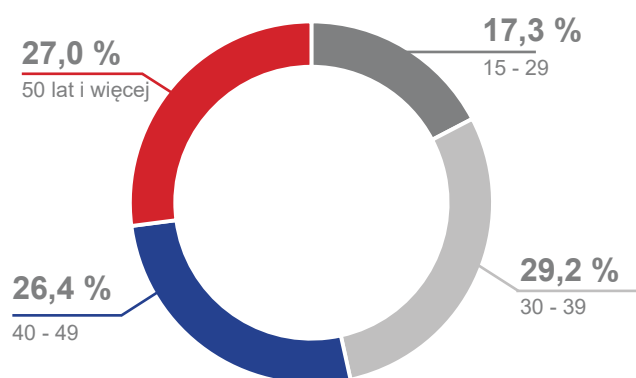
w zł

	2015	2019	zmiana
Wałbrzych	4 040	5 190	+28,5 % tj. +1 150
Jelenia Góra	3 840	4 850	+26,3 % tj. +1 010
strzeliński	3 600	4 780	+32,8 % tj. +1 180
świdnicki	3 740	4 740	+26,7 % tj. +1 000
złotoryjski	3 830	4 730	+23,5 % tj. +900
bolesławiecki	3 550	4 550	+28,2 % tj. +1 000
zgorzelecki	3 630	4 520	+24,5 % tj. +890
dzierżoniowski	3 400	4 480	+31,8 % tj. +1 080
jaworski	3 320	4 410	+32,8 % tj. +1 090
kłodzki	3 410	4 390	+28,7 % tj. +980
jeleniogórski	3 410	4 350	+27,6 % tj. +940
kamiennogórski	3 270	4 320	+32,1 % tj. +1 050
lwówecki	3 320	4 290	+29,2 % tj. +970
lubański	3 310	4 180	+26,3 % tj. +870
ząbkowicki	3 390	4 180	+23,3 % tj. +790
wałbrzyski	3 290	4 070	+23,7 % tj. +780

Rok 2019 charakteryzował się malejącym popytem na pracę i trudnościami w znalezieniu pracowników. Dodatkowo malejące zapasy surowców do produkcji, spowolnienie i trudności w zamówieniach, spadek produkcji, zamówień, powodował, że już na kilka miesięcy przed epidemią COVID-19 pracodawcy sygnalizowali zbliżający się kryzys. Był to rok, w którym wzrosła liczba osób pracujących, pomimo malejącej liczby dostępnych ofert pracy. Jednocześnie nadal zmniejszała się liczba mieszkańców regionu. Prognoza na 2030 rok przewiduje spadek liczby ludności o ponad 7%. Jednocześnie blisko 60% osób pracujących obecnie jest w wieku powyżej 40 lat. Taka tendencja jest zagrożeniem dla stabilnego rozwoju gospodarczego regionu.

Struktura wiekowa pracujących w 2019 r.

w województwie dolnośląskim według BAEL
dane średnioroczne

Sekcje gospodarki o największej dynamice pracujących w 2018 r.

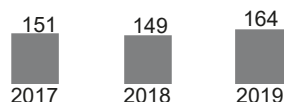
w województwie dolnośląskim Stan w dniu 31 grudnia

Strumienie mobilności w regionie przygranicznym

Czesi pracujący (opłacający składki emerytalno-rentowe)

w województwie dolnośląskim*
Stan w dniu 31 grudnia

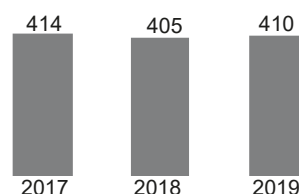
+10,1 %

tj. w 2019 r.

o 15
osób więcej
niż w 2018 r.

Niemcy pracujący (opłacający składki emerytalno-rentowe)

w województwie dolnośląskim*
Stan w dniu 31 grudnia

+1,2 %

tj. w 2019 r.

o 5
osób więcej
niż w 2018 r.

Czesi pracujący (opłacający składki emerytalno-rentowe) według wybranych sekcji gospodarki

w województwie dolnośląskim*
Stan w dniu 31 grudnia

TOP 6 branż	2019	Zmiana w % w stosunku do roku poprzedniego
Przetwórstwo przemysłowe	27	17,4
Informacja i komunikacja	18	5,9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli	15	-16,7
Transport i gospodarka magazynowa	15	25,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	13	0,0
Budownictwo	10	11,1

*dane nie obejmują Czechów pracujących na Dolnym Śląsku, nie zgłoszonych do systemu ubezpieczeń w Polsce

Niemcy pracujący (opłacający składki emerytalno-rentowe) według wybranych sekcji gospodarki

w województwie dolnośląskim*
Stan w dniu 31 grudnia

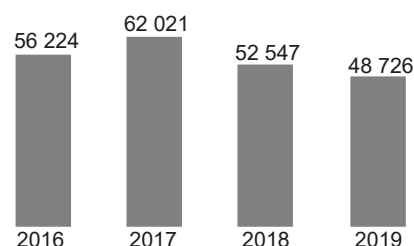
TOP 6 branż	2019	Zmiana w % w stosunku do roku poprzedniego
Przetwórstwo przemysłowe	87	-2,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	45	-6,3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli	44	-6,4
Edukacja	36	0,0
Budownictwo	28	-15,2
Informacja i komunikacja	27	-10,0

*dane nie obejmują Niemców pracujących na Dolnym Śląsku, nie zgłoszonych do systemu ubezpieczeń w Polsce

Miejsca pracy

Od kilku lat spada liczba bezrobotnych i obniża się stopa bezrobocia. W ciągu ostatnich 3 lat (od 31 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2019 r.) liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1/3, a stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie dolnośląskim zmalała o 2,7 punktu procentowego do poziomu 4,6%. Stopa bezrobocia na Dolnym Śląsku jest od wielu lat niższa niż w Polsce (5,2%). Na koniec 2019 r. mieliśmy najniższą stopę bezrobocia w województwie dolnośląskim od 1999 r. Stopa bezrobocia w obszarze EURES-TriRegio była znacznie zróżnicowana: od 3,2% w Jeleniej Górze do 13,2% w powiecie złotoryjskim.

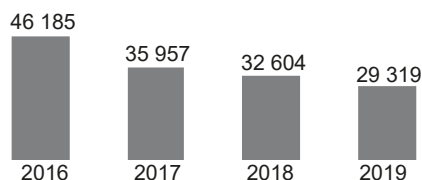
Liczba ofert pracy w polskiej części pogranicza

-7,3 %
tj. w 2019 r.
o 3 821
mniej ofert pracy
niż w 2018.

Bezrobotni zarejestrowani

w polskiej części pogranicza
Stan w dniu 31 grudnia

-10,1 %

tj. w 2019 r.

o 3 285
mniej
bezrobotnych
niż w 2018 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów

Stan w dniu 31 grudnia

	2018	2019		2018	2019
złotoryjski	14,8	13,2	lubański	7,3	6,9
wałbrzyski	13,6	12,3	kamiennogórski	6,2	5,8
kłodzki	11,8	10,9	świdnicki	6,2	5,6
iwówecki	12,2	10,9	dzierżoniowski	6,1	5,1
jaworski	12,4	10,8	zgorzelecki	5,1	4,8
strzeliński	10,5	9,6	Wałbrzych	6,0	4,7
ząbkowicki	10,9	9,3	bolesławiecki	3,8	3,8
jeleniogórski	8,9	8,1	Jelenia Góra	3,6	3,2

Zawody o największej liczbie ofert pracy w 2020 r.

w województwie dolnośląskim
Stan w dniu 30 czerwca

Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	599
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	424
Magazynier	409
Pakowacz ręczny	377
Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	300
Robotnik magazynowy	273
Pomocniczy robotnik budowlany	265
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem gdzie indziej niesklasyfikowani	205
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	196
Robotnik gospodarczy	183
Pomoc kuchenna	137
Szwaczka ręczna	110
Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	110
Operator wtryskarki	106
Pracownik ochrony fizycznej	96
Policjant służby prewencji	95
Opiekun osoby starszej	95
Kucharz	94
Sprzątaczką biurową	94
Sprzedawca	82

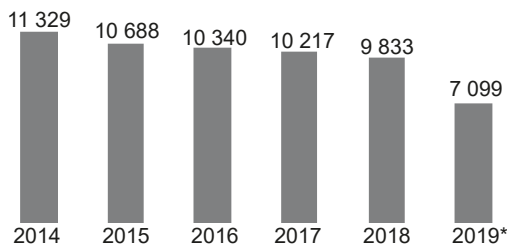
Sytuacja na dzień 30 czerwca 2020 r. - wpływ COVID-19 na rynek pracy:

- wzrost stopy bezrobocia na Dolnym Śląsku do poziomu 5,6%, czyli wzrost o 1 punkt procentowy w stosunku do końca 2019 r.,
- zaobserwowane tendencje:
 - spadek publikowanych ofert pracy,
 - wzrost oczekiwań wobec pracowników,
 - obniżki wynagrodzeń lub zmiana zasad wynagradzania,
 - nieprzedłużenie zleceń osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych,
 - wzrost liczby osób pracujących w trybie pracy zdalnej,
 - rozwiązywanie umów o pracę z pojedynczymi pracownikami,
 - rezygnacja z benefitów pracowniczych,
 - wzrost intensywności wykorzystania technologii cyfrowych,
 - pogorszenie się kondycji finansowej firm,
 - zamrożenie inwestycji,
 - zamykanie działalności gospodarczych w obliczu wprowadzonych restrykcji,
 - niższa mobilność pracownicza spowodowana restrykcjami oraz większą obawą pracowników przed wyjazdami do pracy poza granice swojego kraju,
 - wysokie ryzyko zakażenia w niektórych sektorach, np.: hotelarstwo, usługi gastronomiczne, handel hurtowy i detaliczny, branża rozrywkowa oraz usługi socjalne i osobiste.

Szkolnictwo zawodowe

Uczniowie w wieku 15 lat

(*2014-2018 uczniowie w wieku 16 lat; w 2019 r. uczniowie w wieku 15 lat, po 8-klasie szkoły podstawowej w polskiej części pogranicza)
stan na koniec roku szkolnego

Od 1 września 2017 roku w Polsce weszła w życie reforma, która wprowadziła zmiany w systemie oświaty, m.in. W organizacji i funkcjonowaniu szkół, a także placówek oświatowych. Najważniejsze zmiany to:

- przedłużenie nauki w szkołach podstawowych z 6-8 lat,
- likwidacja gimnazjów,
- przedłużenie nauki w liceach ogólnokształcących z 3-4 lat,
- wprowadzenie dwustopniowego kształcenia branżowego.

Obecnie struktura szkolnictwa w Polsce wygląda następująco:

- 8-letnia szkoła podstawowa, a po jej ukończeniu uczeń ma wybór:
- 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- 5-letnie technikum,
- 3-letnia branżowa szkoła I stopnia, a następnie może kontynuować naukę w 2-letniej branżowej szkole II stopnia,
- szkoła policealna (trwa od 1 do maksymalnie 2,5 roku nauki, po ukończeniu liceum ogólnokształcącego lub technikum).

8-letnia szkoła podstawowa kończy się egzaminem z 3 przedmiotów (język polski, język obcy, matematyka). Wyniki egzaminu mają znaczenie przy rekrutacjach do szkół ponadpodstawowych.

4-letnie liceum ogólnokształcące kończy się egzaminem maturalnym z trzech przedmiotów obowiązkowych (języka polskiego, matematyki i języka obcego). Jeden z egzaminów musi być przeprowadzony na poziomie rozszerzonym i zaliczony na poziomie minimum 30%.

Uczniowie branżowej szkoły I stopnia przystępują do jednego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje, a po jego zdaniu uzyskują wykształcenie zasadnicze branżowe i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W branżowej szkole II stopnia będzie przeprowadzany egzamin maturalny z 3 przedmiotów obowiązkowych (język polski, matematyka, język obcy). Uczeń branżowej szkoły II stopnia będzie musiał dodatkowo przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie.

Szkoły policealne są przeznaczone głównie dla osób posiadających wykształcenie średnie ogólne i pozwalają na uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu. Uczniowie szkół policealnych zdają takie same egzaminy zawodowe jak uczniowie szkół branżowych oraz techników.

Dla celów kształcenia, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, wskazano obszary kształcenia, do których są przypisane poszczególne zawody. Obszary kształcenia obejmują zawody pogrupowane pod względem wspólnych efektów kształcenia wymaganych do realizacji zadań zawodowych. Uwzględniono Polską Klasyfikację Działalności i wyodrębniono 8 obszarów kształcenia:

- administracyjno-usługowy,
- budowlany,
- elektryczno-elektroniczny,
- mechaniczny i górniczo-hutniczy,
- rolniczo-leśny z ochroną środowiska,
- turystyczno-gastronomiczny,
- medyczno-społeczny, artystyczny.

Objaśnienia

Pracujący według BAEL – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

1. wykonywały przez co najmniej jedną godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

2. miały pracę, ale jej nie wykonywały:

a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,

b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:

c) do 3 miesięcy,

d) powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymują wynagrodzenie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto – stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Bezrobotni według BAEL – osoby w wieku 15-74 lata, które spełniają jednocześnie trzy warunki:

1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (zgodnie z definicją pojęcia – „Pracujący według BAEL”),

2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,

3) były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe ją podjąć.

Stopa bezrobocia rejestrowanego – udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących – lokalizacja miejsca pracy.

Zawód deficytowy - większa liczba dostępnych ofert pracy niż średni stan bezrobotnych. Poza tym odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny oraz odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ.

Zawody maksymalnie deficytowe – brak bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody zrównoważone - liczba dostępnych ofert pracy jest zbliżona do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Poza tym odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ.

Zawód nadwyżkowy - liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Poza tym odsetek długotrwale bezrobotnych jest relatywnie wysoki, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe - nie ma żadnych ofert pracy.

Źródłami informacji są: sprawozdania urzędów pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kuratorium Oświaty, badania prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny, analizy rynku.

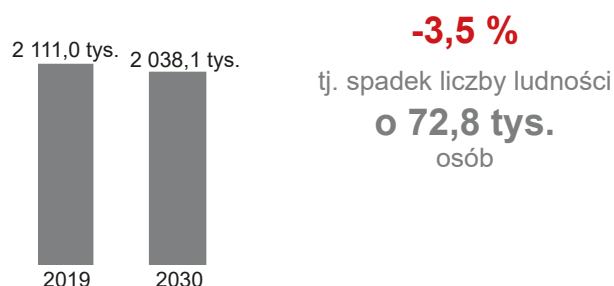

Pogranicze czeskie

Ludność, pracujący

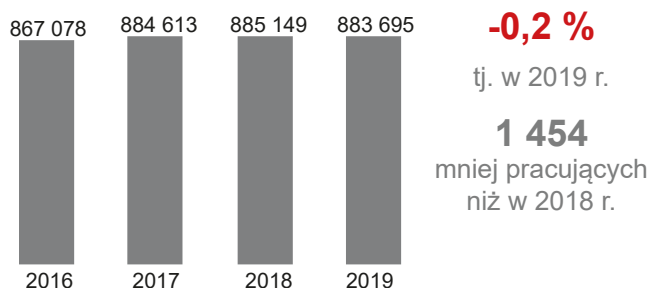
Prognoza ludności

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Prognoza CSU; porównanie roku 2030 do roku 2019

Pracujący

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w dniu 31 grudnia

Sekcje gospodarki o największym wzroście liczby pracujących w wartościach bezwzględnych według krajów w 2019 r.

Kraje hradecki, liberecki, ustecki, karlowarski Stan w dniu 31 grudnia

Przetwórstwo przemysłowe

315,6 tys. pracujących, przyrost w porównaniu z 2018 r. o 6,1 tys. osób (2,0%)

Opieka zdrowotna

80,1 tys. pracujących, przyrost w porównaniu z 2018 r. o 6,0 tys. osób (8,1%)

Działalność związana kulturą, rozrywką i rekreacją

20,5 tys. pracujących, przyrost w porównaniu z 2018 r. o 4,1 tys. osób (25,0%)

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja

17,3 tys. pracujących, przyrost w porównaniu z 2018 r. o 2,4 tys. osób (16,1%)

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

23,3 tys. pracujących, przyrost w porównaniu z 2018 r. o 1,4 tys. osób (6,4%)

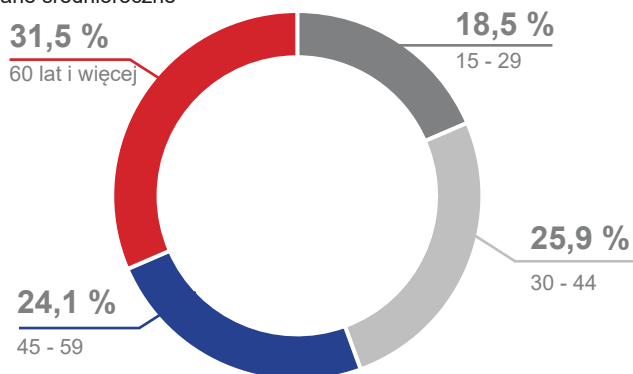
Transport i gospodarka magazynowa

64,7 tys. pracujących, przyrost w porównaniu z 2018 r. o 0,8 tys. osób (1,3%)

Czeski Urząd Statystyczny (CUS) zakłada w swoich prognozach demograficznych, że do 2030 r. nastąpi spadek liczby mieszkańców na obszarze EURES-TriRegio. W analizowanym okresie nastąpi starzenie się miejscowej populacji – głównie z uwagi na wzrost oczekiwanej długości życia i długofalowo malejącą liczbę urodzeń. Region liczy obecnie ponad 2,1 mln mieszkańców. W porównaniu do poprzedniego roku w ramach EURES TriRegio liczba mieszkańców nieznacznie wzrosła o 1904 osoby. Za wyjątkiem kraju karlowarskiego liczba mieszkańców wzrosła we wszystkich pozostałych krajach (regionach). W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się liczba osób aktywnych zawodowo w grupach wiekowych 15-29 lat oraz 30-44 lat, natomiast w przypadku 45-59 lat oraz osób w wieku 60. lat i starszych doszło do wzrostu liczby osób aktywnych zawodowo w porównaniu średniorocznym. Wzrost ten był najsilniejszy w ostatniej z wymienionych grup.

Struktura wiekowa osób aktywnych zawodowo w 2019 r.

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego dane średnioroczne

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według krajów (w CZK)

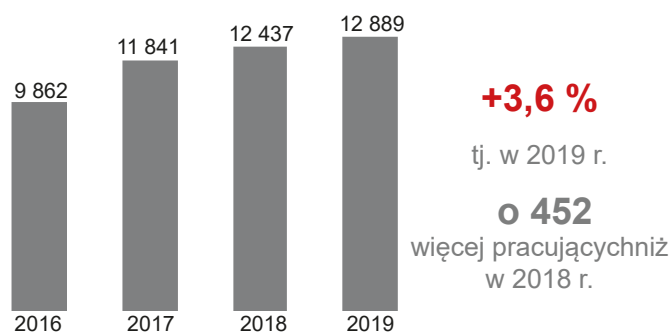
Kraje	2016	2019	Zmiana
Hradec Králové	25 513	31 925	+25,1 % tj. +6 412
Liberec	25 761	31 703	+23,1 % tj. +5 942
Ústí n. Labem	25 372	31 430	+23,9 % tj. +6 058
Karlovy Vary	23 769	29 962	+26,1 % tj. +6 193

W porównaniu z rokiem ubiegłym w poszczególnych krajach na obszarze EURES-TriRegio odnotowano największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w ciągu minionych lat. We wszystkich krajach płace brutto wzrosły od 2016 r. o co najmniej 23 procent. Niemniej jednak płace brutto w regionie są w dłuższej perspektywie czasowej poniżej średniej krajowej. Doboru gałęzi gospodarki dokonano według klasyfikacji CZ-NACE w oparciu o najwyższy wzrost liczby pracowników w liczbach bezwzględnych na przestrzeni roku.

Strumienie mobilności w regionie przygranicznym

Polacy pracujący (podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu)

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w grudniu

Polacy pracujący (podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu) według wybranych sekcji

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w grudniu

TOP 6 branż	2019	Zmiana w %
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 422	9,5
Przetwórstwo przemysłowe	8 500	2,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli	429	15,9
Transport i gospodarka magazynowa	205	17,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	111	19,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	296	-5,4

Zagraniczni pracownicy z Polski i Niemiec należą do obywateli państw UE, EOG i Szwajcarii, którzy mają swobodny dostęp do czeskiego rynku pracy, bez konieczności posiadania pozwolenia na pracę. Pracodawcy zatrudniający obywateli UE mają tylko tzw. obowiązek informacyjny, czyli za pośrednictwem karty informacyjnej muszą zgłosić do Urzędu Pracy Republiki Czeskiej najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy podstawowe informacje nt. zagranicznego pracownika pracującego w Czechach, pracodawcy, miejsca wykonywania pracy oraz charakterystyki wykonywanej pracy. Na dzień r. 31 grudnia 2019 r. na czeskim obszarze EURES-TriRegio ewidencjonowano 801 zagranicznych pracowników z Niemiec i 12 889 z Polski. W porównaniu z minionym rokiem liczba pracowników zagranicznych zwiększyła się o 30,9% w przypadku obywateli Niemiec i o 3,6% w przypadku obywateli Polski. Większość obywateli Polski pracuje na terenie krajów hradeckiego i libereckiego. Największa liczba pracowników z Niemiec notowana jest w kraju karlowarskim i usteckim, co w istotnym stopniu związane jest z położeniem geograficznym. Ponad 57% z nich pracuje na stanowiskach kierowniczych i specjalistycznych. Niemal 97% obywateli Polski pracuje w usługach, jako rzemieślnicy, robotnicy produkcyjnymi lub montażowi, a także jako pomocnicy.

Niemcy pracujący (podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu)

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w grudniu

Niemcy pracujący (podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu) według wybranych sekcji

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w grudniu

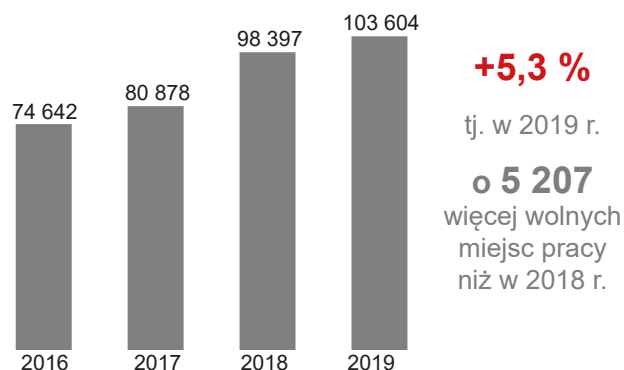
TOP 6 branż	2019	Zmiana w %
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i parę wodną, dostawa wody	75	733,3
Przetwórstwo przemysłowe	360	20,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	65	225,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	43	26,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów silnikowych i motocykli	69	6,2
Działalność związana kulturą, rozrywką i rekreacją	10	-28,6

Miejsca pracy

Wskutek pozytywnego rozwoju gospodarczego oferta wolnych miejsc zwiększała się do 2019 r. W 2019 r. pracodawcy w regionie zgłosili 103 624 nowe wolne miejsca pracy. Jest to suma zgłoszonych wolnych miejsc pracy w analizowanym okresie. Na dzień 30 czerwca 2020 r. w regionie oferowano 42 780 wolnych miejsc pracy przypadających na 62 078 osób poszukujących pracy, co stanowi średnio 1,5 osoby poszukującej pracy na 1 wolne miejsce pracy. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku 15-64 lata, podobnie jak liczba rejestrowanych poszukujących pracy, osiągnęły pod koniec 2019 r. historycznie najniższy poziom. Wraz z początkiem koronakryzysu wzrosła zarówno liczba zarejestrowanych poszukujących pracy jak też stopa bezrobocia. Obecnie waha się ona w Czechach w granicach 3-4% i tym samym należy do najniższych w UE.

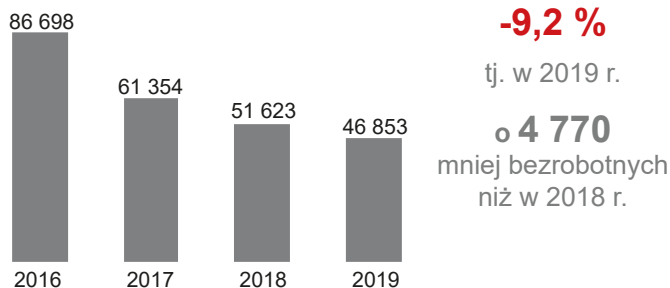
Liczba ofert pracy

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego sumy roczne

Bezrobotni zarejestrowani (poszukujący pracy)

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w dniu 31 grudnia

Stopa bezrobocia

Stan w dniu 31 grudnia

	2018	2019
Karlovy Vary	2,9	2,7
Hradec Králové	2,3	2,4
Liberec	3,2	3,0
Ústí n. Labem	4,5	3,9

Zawody z największą liczbą ofert pracy w 2020 r.

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w dniu 30 czerwca

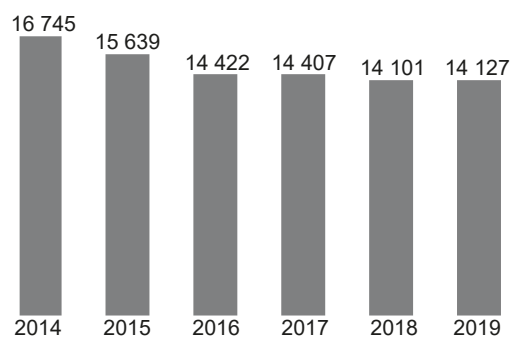
Zawodowe ★	
Spawacze, przecinacze i lutownicy	1 791
Murarze, zduni, glazurnicy i monterzy suchej zabudowy	1 354
Kucharze (za wyjątkiem szefów kuchni), pomoc kuchenna	1 284
Narzędziowcy i zawody pokrewne	1 169
Krawcowe, szwaczki, hafciarki i zawody pokrewne	941
Pozostałe zawody rzemieślnicze i wykwalifikowani robotnicy budowlani	786
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki skrawaniem (poza obróbką drewna)	681
Kelnerzy	537
Kosmetyczki i zawody pokrewne	435
Instalatorzy, ślusarze armatury, ślusarze i blacharze budowlani	418
Średnie ★★	
Ogólny personel pielęgniarski bez specjalizacji	533
Policjanci	262
Personel pielęgniarski medycyny ogólnej	205
Personel opieki i pracownicy stacjonarnych placówek opieki	193
Wykwalifikowani pracownicy administracji	148
Technicy budowy maszyn	113
Pracownicy służby penitencjarnej	107
Wyższe ★★★	
Lekarze specjaliści	441
Nauczyciele szkół ponadpodstawowych (za wyjątkiem przedmiotów przygotowania zawodowego), konserwatorów i ostatnich klas szkół podstawowych	167
Dentyści	118

TOP 20 najbardziej poszukiwanych zawodów wynika z wykazu wolnych miejsc pracy, najczęściej zgłaszanych urzędowi pracy przez pracodawców na dzień 30 czerwca. Przy czym pracodawcy od 2012 roku nie mają już obowiązku ich zgłaszania. Najwięcej miejsc pracy oferowanych w regionie jest dla osób bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym, względnie z niskimi kwalifikacjami. Te w większości niekwalifikowane miejsca pracy nie są ujęte w wykazie, ponieważ nie zawierają wymogów dotyczących wykształcenia. Dotyczy to np. robotników montażowych, kierowców samochodów ciężarowych, sprzątaczek itp. W przypadku zawodów specjalistycznych pracodawcy poszukują w szczególności pracowników do przetwórstwa przemysłowego, gastronomii, usług i rzemiosła. Wśród specjalistów i ekspertów brak jest pracowników przede wszystkim w służbie zdrowia, budowie maszyn oraz w dziedzinie edukacji i bezpieczeństwa.

Szkolnictwo zawodowe

Absolwenci szkół średnich i zawodowych

Suma krajów hradeckiego, libereckiego, usteckiego, karlowarskiego
Stan w dniu 30 września

Dotyczy to łącznej liczby absolwentów w analizowanym roku szkolnym w ramach kształcenia ponadpodstawowego, tj. kształcenia zawodowego. W wykazie nie ujęto absolwentów policealnych szkół zawodowych. Całkowita liczba uczniów i absolwentów szkół średnich na terenie EURES TriRegio z roku na rok maleje. Liczba uczniów na poziomie ponadpodstawowym od roku szkolnego 2012/2013 zmniejszyła się o 17%, a liczba absolwentów aż o 29,5%. Od dłuższego czasu poszukiwani są przede wszystkim absolwenci w branży budowy maszyn, produkcji, budownictwie, a także w branży medycznej, gastronomii i transporcie, przy czym struktura kształcenia zawodowego jest obecnie niezbyt adekwatna do aktualnego zapotrzebowania na rynku. W szczególności zainteresowanie absolwentów szkół podstawowych kształceniem w zawodach rzemieślniczych jest niewielkie, mimo to absolwenci tych zawodów należą obecnie do najbardziej poszukiwanych na rynku pracy. Ich zaletą jest w szczególności duża elastyczność i chęć do pracy. Absolwenci między innymi z powodu braku doświadczenia zawodowego nie mają złych nawyków w pracy, w związku z tym ich przyuczenie, a także późniejsza pełna integracja w procesy pracy kształtuje się pod tym względem łatwiej. Absolwenci różnych poziomów wykształcenia stanowią obecnie około 1,9% wszystkich osób poszukujących pracy w regionie.

Dynamika liczby absolwentów

System kształcenia w Czechach jest oparty na ustawie o edukacji i określa proces stopniowego uzyskiwania kwalifikacji na poszczególnych stopniach struktury edukacji. System edukacji podzielony jest na trzy obszary: pierwszego stopnia (podstawowe), drugiego stopnia (średnie) i trzeciego stopnia (pozostałe). Kształcenie podstawowe (wiek 6-15 lat) odbywa się w sieci szkół podstawowych i trwa 9 lat. Ostatnie 4 lata lub 6 lat kształcenia podstawowego można ukończyć w ośmioletnim gimnazjum. W Czechach obowiązuje dziewięcioletni ustawowy obowiązek szkolny. Może być poprzedzony kształceniem przedszkolnym (wiek 3-6 lat), przy czym od roku szkolnego 2017/2018 po osiągnięciu 5. roku życia ostatni rok edukacji przedszkolnej jest obowiązkowy. Kształcenie drugiego stopnia (wiek 15-18 lat) nawiązuje do kształcenia pierwszego stopnia i trwa z reguły trzy lub cztery lata. Jest prowadzone w szkołach średnich i dzieli się na kształcenie w szkole zawodowej (trwające 1-2 lata), kształcenie w szkole zawodowej ze świadectwem robotnika wykwalifikowanego (trwające 2-3 lata w szkołach zawodowych) oraz kształcenie średnie z egzaminem maturalnym (trwające 4 lata w gimnazjach i technikach). Kształcenie trzeciego stopnia (19 lat więcej) umożliwia maturzystom kontynuację edukacji w różnych specjalizacjach poprzez studia w konserwatoriach, policealnych szkołach zawodowych lub na uczelniach wyższych i uniwersytetach. Wykształcenie uzyskane na uczelniach wyższych można podzielić na trzy podstawowe poziomy: licencjackie, magisterskie i doktoranckie.

Objaśnienia

Osoby pracujące i zatrudnieni z obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym

Do określenia liczby zatrudnionych i samozatrudnionych wykorzystuje się dane Czeskiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ČSSZ, w którym wszyscy mają ustawowy obowiązek rejestracji. Obowiązek zapłaty składek ubezpieczeniowych ciąży na pracodawcach, zatrudnionych podlegających ubezpieczeniu chorobowemu, samozatrudnionych i osobach opłacających dobrowolne ubezpieczenie emerytalne. Składki ubezpieczeniowe za pracownika odprowadza pracodawca. Za samozatrudnionego zgodnie z ustawą nr 155/1995 Slg. o ubezpieczeniu emerytalnym, uważa się osobę prowadzącą samodzielną działalność zarobkową lub pomagającą przy prowadzeniu samodzielnej działalności zarobkowej, jeżeli zgodnie z ustawą nr 586/1992 Slg. o podatku dochodowym, wypełniła obowiązek szkolny i osiągnęła wiek co najmniej 15 lat. Do potrzeb statystycznych sumuje się liczby ubezpieczonych i samozatrudnionych na dzień 31 grudnia okresu sprawozdawczego.

Struktura wiekowa osób pracujących

Ludność aktywna zawodowo zgodnie z badaniem aktywności ekonomicznej ludności (VŠPS) składa się z osób pracujących (w głównym zawodzie) i osób bezrobotnych. Osoby pracujące to wszystkie osoby w wieku od 15 lat wzwyż, które podczas tygodnia referencyjnego wykonywały za wynagrodzeniem czynność zawodową w stosunku pracy lub we własnym przedsiębiorstwie. Za bezrobotnego zgodnie z metodyką MOP uznaje się osobę w wieku 15 lat i więcej, która w okresie sprawozdawczym jednocześnie spełnia trzy warunki:

- 1) nie była osobą pracującą,
- 2) aktywnie poszukiwała pracy oraz
- 3) była gotowa podjąć pracę.

Miesięczne wynagrodzenie brutto ustala się przed potrąceniem składek na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie społeczne, zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych oraz innych ustawowych lub ustalonych z pracownikiem potrąceń. Obejmuje kwoty zaksięgowane w danym okresie, niezależnie od tego, czy rzeczywiście zostały wypłacone pracownikom. Aktualnie są to dane wstępne, które w trakcie następnego okresu mogą ulec niewielkiej zmianie (wyłącznie jednak rzędu jednostek koron).

Liczba bezrobotnych to liczba osób poszukujących pracy, widniejących w ewidencji Urzędu Pracy Republiki Czeskiej, na dzień 31 grudnia okresu sprawozdawczego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami jako osoby poszukujące pracy mogą być zarejestrowane osoby mieszkające na stałe na danym obszarze, niepozostające w stosunku pracy lub podobnym stosunku z pracodawcą oraz osoby nieprowadzące działalności gospodarczej, które zwrócą się do Urzędu Pracy Republiki Czeskiej o pośrednictwo w znalezieniu odpowiedniej pracy.

Stopa bezrobocia

Udział bezrobotnych wśród ludności w wieku 15-64 lat wyraża udział dostępnych osób poszukujących pracy i mogących od razu podjąć pracę w stosunku do ogólnej liczby ludności w tym samym wieku. Są to dane na dzień 31 grudnia analizowanego roku.

Doradcy EURES w terenie

Pogranicze niemieckie

Michael Schroeter
Agentur für Arbeit Annaberg-Buchholz
Paulus-Jenisius-Straße 43, 09456 Annaberg-Buchholz
Tel.: +49 3733 133 6168
E-Mail: Annaberg-Buchholz.EURESTBeratung@arbeits-agentur.de

Jörg Hohlfeld
Agentur für Arbeit Bautzen
Neusalzaer Straße 2, 02625 Bautzen
Tel.: +49 3591 66 2015
E-Mail: Bautzen.EURESTBeratung@arbeitsagentur.de

Simona Schiemenz
Agentur für Arbeit Hoyerswerda
Albert-Einstein-Straße 47, 02977 Hoyerswerda
Tel.: +49 3571 464 616
E-Mail: Bautzen.EURESTBeratung@arbeitsagentur.de

Adrian Lohr
Agentur für Arbeit Klingenthal
Marktplatz 2, 08248 Klingenthal
Tel.: +49 3741 23 1101
E-Mail: Plauen.EURESTBeratung@arbeitsagentur.de

Ramona Zimmermann
Agentur für Arbeit Pirna
Seminarstraße 9, 01796 Pirna
Tel.: +49 3501 791 477
E-Mail: Pirna.EURESTBeratung@arbeitsagentur.de

Kristian Kunz
DGB Rechtsschutz GmbH
Büro Dresden
Schützenplatz 14, 01067 Dresden
Telefon: +49 351 850 34 90
E-Mail: kristian.kunz@dgbrechtsschutz.de

Pogranicze polskie

Judyta Babiarcz
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, Filia w Jeleniej Górze
Al. 1-go Maja 27, 58-500 Jelenia Góra
Tel.: +48 75 754 5179
E-Mail: judyta.babiarcz@dwup.pl

Małgorzata Kociuba
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, Filia w Jeleniej Górze
Al. 1-go Maja 27, 58-500 Jelenia Góra
Tel.: +48 75 754 5184
E-Mail: malgorzata.kociuba@dwup.pl

Dagmara Wilczyńska
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, Filia w Legnicy
Plac Słowiański 1, 59-220 Legnica
Tel.: +48 76 850 3411
E-Mail: dagmara.wilczynska@dwup.pl

Marta Kędzierska
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Ogrodowa 5b, 58-306 Wałbrzych
Tel.: +48 74 886 6562
E-Mail: marta.kedzierska@dwup.pl

Marta Łyko
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Ogrodowa 5b, 58-306 Wałbrzych
Tel.: +48 74 886 6546
E-Mail: marta.lyko@dwup.pl

Magdalena Wieczorek
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, Filia we Wrocławiu
Al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław
Tel.: +48 71 397 4310
E-Mail: magdalena.wieczorek@dwup.pl

Anna Uznańska
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, Filia we Wrocławiu
Al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław
Tel.: +48 71 397 4333
E-Mail: anna.uznanska@dwup.pl

Doradcy EURES w terenie

Pogranicze czeskie

Šárka Mávrová
Úřad práce České republiky - kontaktní "pracoviště" Cheb
Svobody 207/52, 350 02 Cheb
Tel.: +420 950 117 321
E-Mail: sarka.mavrova@uradprace.cz

Nikol Holanová
Úřad práce České republiky - kontaktní pracoviště
Sokolov
Jednoty 654, 356 01 Sokolov
Tel: + 420 950 161 345
E-Mail: nikol.holanova@uradprace.cz

Soňa Šlapáková
Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Hradci
Králové
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 950 116 587
E-Mail: sona.slapakova@uradprace.cz

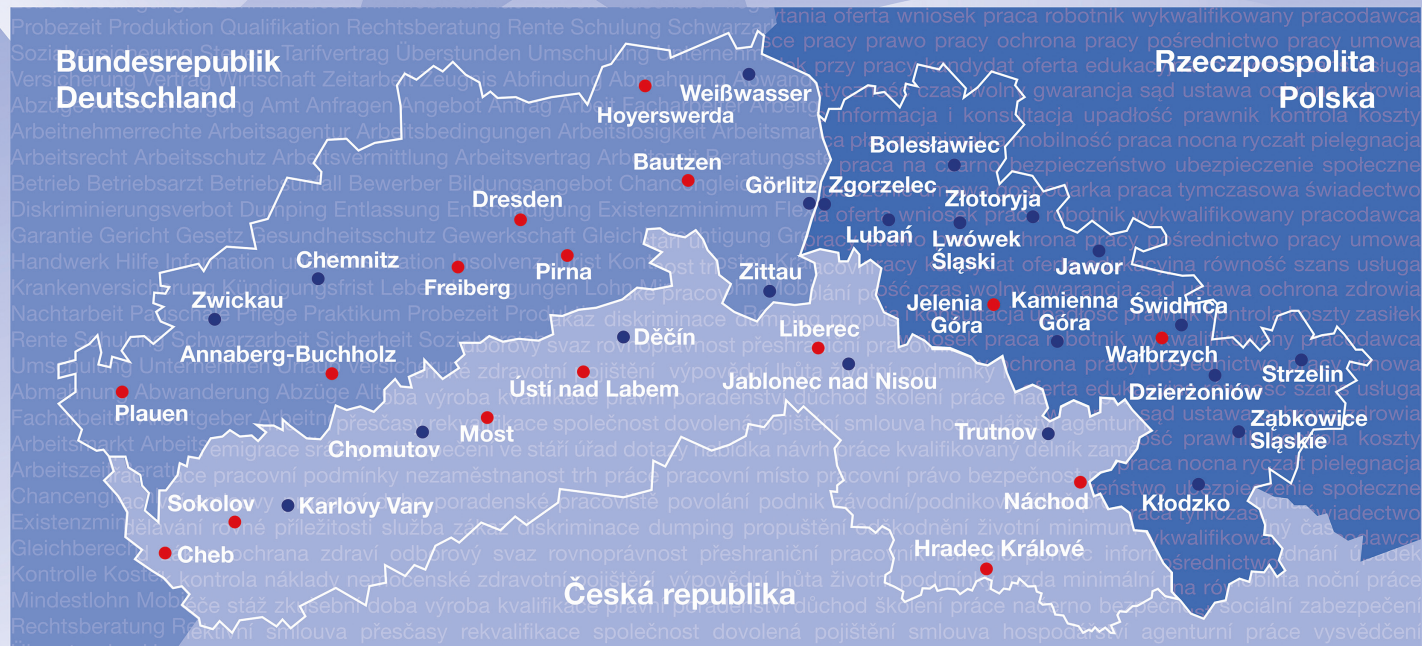
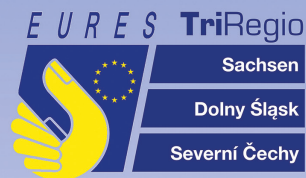
Lenka Plašková Kvapilová
Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Liberci
Dr. Milady Horákové 580/7, 460 01 Liberec
Tel.: +420 950 132 486
E-Mail: lenka.plaskova@uradprace.cz

Hana Heidlerová
Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Liberci
Dr. Milady Horákové 580/7, 460 01 Liberec
Tel.: +420 950 132 443
E-Mail: hana.heidlerova@uradprace.cz

Dana Výborná
Úřad práce České republiky - kontaktní pracoviště
Náchod
Kladská 1092, 547 01 Náchod
Tel.: +420 950 138 473
E-Mail: dana.vyborna@uradprace.cz

Petra Dvořáková
Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Ústí nad
Labem
Dvořáková 1609/18, 400 21 Ústí nad Labem
Tel.: +420 950 171 676
E-Mail: petra.dvorakova@uradprace.cz

Leben und arbeiten im Dreiländereck Życ i pracować w Trójkącie Państw Život a práce v trojzemí

Informacja, doradztwo i pośrednictwo

EURES-TriRegio informuje i doradza poszukującym pracy, pracownikom i pracodawcom na trójstyku Polska-Niemcy-Czechy w zakresie:

- warunków pracy i życia,
- poszukiwania pracy w sąsiednim regionie,
- pozyskiwania wykwalifikowanej siły roboczej,
- kwestii socjalnych, jak ubezpieczenie społeczne, emerytury i renty, podatki, płace minimalne.

Doradcy EURES w terenie

U doradców EURES partnerstwa EURES-Triregio, specjalnie wyszkolonych w sprawach transgranicznych, otrzymasz na miejscu w regionie informację, poradę oraz oferty pracy.